

jeg talte om denne Sag her i Foraaret i sidste Samling, antydede jeg en anden Vej. Jeg benyttede det Udtryk, at man kunde paa denne Maade hjælpe paa Vej med Hensyn til Nedsættelser af visse Byrder. Jeg tænkte her i særlig Grad paa Takstnedsættelser. Inden Betingelserne kan være til Stede — jeg skal straks komme dertil — for en varig Takstnedsættelse eller i alt Fald en Takstnedsættelse, der kan være i nogle Aar, vil det være meget ønskeligt at anvende denne Afgift til Overførelse til Statsbanernes Budget for at muliggøre en Takstnedsættelse for Gods og Kreaturer allerede i de sidste Maanedere af indeværende Finansaar; men dette kan — lad mig tilføje det. — naturligvis kun gøres, for saa vidt man paa anden Maade sikrer sig, at denne Takstnedsættelse kan fortsættes ogsaa i Finansaaret 1927—28, for ellers vil der jo opstaa lidet ønskelige Forhold.

Nu afbrød den højtærede Statsminister mig og sagde: Det staar i Loven. Jeg vil gerne sige et Par Ord herom. Det, der staar i § 5 i Valutaloven af December Maaned, er følgende. Paragraffen begynder saaledes: For at skaffe Midler til en Formindskelse af Nationalbankens Seddelomløb paalægges der de og de Afgifter, hvis Provenu anvendes dels til Tilbagebetaling af Gælden til Nationalbanken og dels til Styrkelse af Statens likvide Kassebeholdning. Ja, saaledes staar der, men det, der skal lægges Mærke til, er, hvorledes Paragraffen begynder, det, hvormed hele Foranstaltningen motiveres. Der staar, at den har til Hensigt at skaffe Midler til Formindskelse af Nationalbankens Seddelomløb, og dette opnaas altsaa dels ved Tilbagebetaling af Gælden, dels ved en Formindskelse af det Pres ved at skaffe en større likvid Kassebeholdning, som Statskassen undertiden har kunnet øve paa Nationalbanken, naar den trængte til Forstærkninger fra denne Bank.

Forholdet er nu det — og det er derpaa, at vistnok baade Dr. Brandes og det konservative Folkeparti og jeg har støttet vor Opfattelse —, at denne Situation eksisterer ikke nu mere. Det Formaal, der skulde naas, er naaet; Formindskelsen af Nationalbankens Seddelomløb og den dermed følgende Stabilisering af Koneværdien er naaet, og de Foranstaltninger, som den Gang havde til Hensigt at naa det Maal, behøves derfor ikke mere. Dette er min Opfattelse. Men nu kan vi jo tales nærmere ved om det. For mig er det afgørende, at disse Penge bliver benyttet til Nedsættelse af Byrderne. Det afgørende for mig er ikke i og for sig, hvordan det sker, skønt jeg

personlig har en Forkærlighed for at benytte dem til en Nedsættelse af Statsbanernes Takster for Gods og Kreaturer.

Disse to Fremgangsmaader, som jeg her har nævnt, kan man altsaa benytte til at naa et Stykke hen ad Vejen; men det er langt fra tilstrækkeligt. I øvrigt kan Maalet jo kun naas, naar man skaffer saadanne Udgiftsnedsættelser, som kan muliggøre betydelige Nedsættelser af Takster og Skatter. Der er altsaa nu for det første Godstaksterne. Der skulde i Finansaaret 1927—28, naar Afskrivningen er afholdt, være knap 7 Mill. Kr. tilovers til Forrentning. Hvis dette Overslag holder Stik, hvad jeg altsaa har megen Tvivl om, da vilde disse 7 Mill. Kr. kunne anvendes, men jeg nærer som sagt Tvivl om, at de bliver tilovers, og jeg ser, at den højtærede Trafikminister ogsaa ryster paa Hovedet. Men desuden vil jo en betydelig Nedsættelse af Gods- og Kreaturtaksterne føre til forøget Trafik, en forøget Benyttelse af Banne, hvorved der vilde fremkomme et Beløb, hvormed man ogsaa kan regne. Men begge disse Ting er jo problematiske, og de Nedsættelser af Udgifterne, som bliver Hovedsagen, kan kun tænkes tilvejebragt paa to Maader, dels ved Nedsættelse af Konjunkturtillæget — jeg skal siden komme tilbage dertil — og dels ved at gaa videre ad den Vej, som den foregaaende Regering gik, nemlig en væsentlig Personaleformindskelse og en væsentligt hensigtsmæssigere Anvendelse af Personalets Tid. Derved vil der atter nu, ikke alene efter min Overbevisning — jeg er ikke særlig kyndig paa dette Omraade —, men efter særdeles kyndige Jernbanemænds Mening med Lethed kunne opnaas meget betydelige Beparelser. Det, det vil dreje sig om for at nedsætte Gods- og Kreaturtaksterne med 25 pCt., er et Beløb paa ca. 17 Mill. Kr.; jeg anser det ingenlunde for umuligt at naa dette Maal.

I øvrigt er det jo straks klart, paa hvilke Hovedpunkter Nedsættelserne maa sætte ind. Jeg ved vel, at den højtærede Finansminister har sagt, at Konjunkturtillæget maa der ikke røres ved, og de sociale Love maa der ikke røres ved, men naar man saaledes proklamerer det ene Omraades Urørlighed efter det andet, bliver Resultatet, at der slet intet bliver af det hele, og Lønningsbudgettet spiller en saa uhyre Rolle for vor Finanslov, at det er ganske umuligt at tænke sig Nedsættelser, der virkelig skal betyde noget, uden at man kommer ind paa at røre derved. Som jeg mange Gange har paapeget her